

[Arne Larsen.]

Dette er blot ikke ensbetydende med, at man kun skal tage sit udgangspunkt i bysamfund af denne størrelse, men man bør tilstræbe, at de skabes. Det er jo noget helt andet at sige, at der kun kan bygges egnsudvikling på bysamfund, som i dag har denne størrelse. Og det har jo heller ikke været praksis i dansk egnsudvikling.

På den anden side ligger der klart heri, at man anbefaler, at man i lokaliseringspolitikken tilstræber en koncentration, og det kan jeg være helt enig i. Ved at sprede egnsudviklingsindsatsen på alt for mange punkter låser man i virkeligheden området fast i den struktur, som er årsagen til egnens beskæftigelsesmæssige og indtjeningsmæssige vanskeligheder. Det er muligt, at den nuværende generation bortset fra de helt unge befinder sig vel også i de mindre samfund, men for mig er der ingen tvivl om, at den unge generation vil foretrække de noget større bysamfund, som giver muligheder for frit beskæftigelsesvalg, adspredelse og kontakt, som kun de noget større bysamfund kan byde på. Jeg må derfor anse det for meget betænkeligt, hvis folketinget pålægger egnsudviklingsrådet at føre en lokaliseringspolitik, der er i direkte modstrid med de tendenser, der er herskende inden for erhvervslivet, og som ret beset også er i strid med befolkningens interesser. Jeg anser det for vigtigt, at folketinget ikke låser sig fast på nogle synspunkter, som ikke peger ind i fremtiden. Vi må også tænke på den næste generation.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de af socialistisk folkeparti og socialdemokratiet stillede ændringsforslag.

Sigsgaard: Ved førstebehandlingen sagde jeg, at vor endelige stilling til lovforslagene ville afhænge af den skikkelse, de ville få efter udvalgsbehandlingen, og særlige forbedringer er der jo ikke sket under udvalgsbehandlingen. Spørgsmål af blot lidt mere principiel interesse har udvalget, så vidt jeg ser af betænkningen og materialet i øvrigt, ikke taget op. Man har diskuteret, hvilke områder der skulle med under lovene, og det har været en, tør jeg nok sige, lidt løsagtig diskussion, idet man jo helt mangler forudsætningerne for at føre en fornuftig diskussion af det, nemlig en landsplanlægning, som

har været behandlet her i tinget. Det har man ikke, og derfor er det mere eller mindre tilfældigt, hvilke områder man drager ind under denne lovgivning.

Det er derfor egentlig umuligt at afgøre, om flertallet eller mindretallet har ret i afgrænsningsspørgsmålet, som man nu her i dag gør til det store spørgsmål. Vi bygger, må vi erkende, først og fremmest på fornemmelser, når vi støtter mindretalsforslaget om Maribo amt, og det er skidt, at tinget er henvist til at bygge på ret vage fornemmelser.

Heller ikke spørgsmålet om, hvilke virksomheder, hvilke produktioner der skal støttes, har udvalget taget op, og dér må jeg sige, vi er ikke ligeglade med, om det er sæbefabrikker eller byggematerialevirksomheder, der støttes. Det er ikke altid de produktioner, der rummer de største profitmuligheder, som også har den største samfundsmæssige nyttevirkning.

Vi kan altså ikke acceptere, at støtten gives planløst, f. eks. at alle virksomheder, rige som fattige, skal have investeringsfradrag. Støtten ville selvfølgelig blive mere effektiv, hvis den blev koncentreret dér, hvor der både er behov og muligheder. Jeg kritiserede også ved første behandling, at loven ville blive brugt, eller kan tænkes brugt, bl. a. til aldeles overflødige servicestationer. Heller ikke et sådant spørgsmål har udvalget taget op, så vidt jeg ser.

Støtten skal normalt ikke tilbagebetales, og derfor ville det være rimeligt, at staten fik indflydelse på virksomhedernes drift, hvis de modtog støtte. I almindelighed er folketinget jo ikke videregående tilbøjeligt til at give støtte til diverse andre formål, uden at man på den ene eller den anden måde kontrollerer, hvad støtten bruges til, og det ville også være rimeligt på dette område. Det ville være rimeligt, at staten betingede sig, at de ansatte sikredes løbende og indgående kendskab til virksomhedens drift og økonomi, og det havde været en glimrende lejlighed her at tage dette spørgsmål op, men så vidt jeg ser, har ingen af udvalgspartierne interesseret sig for det. Der var her en chance for at give lønarbejderne indsigt og indflydelse, det, som man jo ellers taler meget om og formulerer smukke skrifter om. Dé var chancen i hvert fald for at skabe debat om det, og jeg havde hellere